

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**M. Antonii Marsilii Colvmae, Bononiensis, I. C.
Archiepiscopi Salernitani, De Ecclesiasticorum Reddituum
Origine, & Iure Tractatvs**

Colonna, Marcantonio

Venetijs, 1575

Cap. XXVI. Ecclesiasticorum reddituum verè dominos esse clericos varijs
rationibus demonstratur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61495)

Vaticana bibliotheca afferuantur, in cap. quatuor, 12. que
 stio 2. Ita etiam Panorm. in cap. 1. de ecclesi. ædifi. cui ad-
 stipulatur Dec. consi. 118. num. 5. versi. Hodiè tamen non
 49 fiunt. Craue. consi. 116. nume. 1. † Sed ne diutius in re a-
 perta commoremur, iam tandem concludamus paucis,
 post constituta beneficia, reddituum ecclesiasticorum do-
 minium nouo ex titulo nullæq; legi obnoxio in clericos
 translatum fuisse, ac propterea illos concessione Apосто-
 lica tutos esse, ita ut ad illorum restitutionem nullo iure
 compelli possent, quasi hoc sibi titulo possessionis causam
 50 iustè mutauerint. † Ac fanè persimili illo exemplo con-
 firmari hoc potest, quòd uidemus in eo, qui lite penden-
 te possessionem adeptus fuerit, attentata non reuocari, si
 is titulo superueniente, puta breui Apostolico, possessio-
 nis causam mutare sibi potuerit, ut tradit Socin. in l. 3. S.
 ex pluribus, de acq. poss. & in consi. 132. uol. 2. Put. in re-
 collectis decisionibus, quæ manu scriptæ circumferun-
 tur, decis. 17. lib. 3. ut lit. penden.

A R G V M E N T V M.

*Ecclesiasticorum reddituum uerè dominos esse clericos uarijs
 rationibus demonstratur.*

R E R V M S V M M A E.

- 1 *Nulla probabilis afferri potest differentie ratio inter distribu-
 tiones quotidianas, ac ceteros beneficiorum fructus.*
- 2 *Distributionum quotidianarum dominium ijs, qui diuinis
 intersunt officijs, acquiritur.*
- 3 *Argumentum à contrario sensu non sumitur, ubi absurdum
 aliquod sequeretur.*
- 4 *Priuationem omnem habitus antecedit.*
- 5 *Integræ distributiones clericis assequerentur, non ea tantùm,
 qua*

- qua ad uictum necessaria sunt.
- 6 Generalis clausula in fine apposita, superiora omnia completitur.
 - 7 Distributiones quotidiana à ceteris fructibus beneficiorum distinguuntur (ut aliqui existimant) quia illa ob personalem laborem præstantur, hi uerò non.
 - 8 Reijcitur differentia ratio inter distributiones, & alios redditus.
 - 9 Consentaneum non est, quempiam suis stipendijs militare.
 - 10 Beneficium datur propter officium.
 - 11 Quàm multos labores subeant prelati.
 - 12 Ars artium, est animarum cura.
 - 13 Beneficarij residere tenentur.
 - 14 Difficilius indulgentur distributiones in absentia, quàm ceteri beneficiorum redditus.
 - 15 Ratio cur difficiliter concedantur distributiones in absentia, quàm ceteri fructus.
 - 16 Distributionum una ueluti massa est, presentibusq; iure non decrescendi, absentium portio acquiritur.
 - 17 Ius alteri questum tolli non debet.
 - 18 Distributionum clerici dominium habent, ergò & reliquorum reddituum, cum nullum probabile afferri possit discrimen.
 - 19 Hospitalium redditus, pauperum sustentationi sunt deputati.
 - 20 Hospitalarij possunt uictum & uestitum ex hospitalium redditibus assumere.
 - 21 Beneficiorum fructus clericis sunt deputati.
 - 22 Clerici si ad uictum necessaria tantum possent assumere, nihil ab hospitalarijs differrent.
 - 23 Hospitalium erectio declarat quatuor partes exoluise.
 - 24 Hospitalia adeò à ceteris bonis Episcopi, & clericorum seiuncta sunt, ut in beneficij titulum concedi nullo pacto possint.
 - 25 Vnica ratio, qua afferri potest, pro expressa habetur.

Commen-

- 26 Commendatarij fructuum dominium non habent, sed necessaria tantum ad uictum.
- 27 Si beneficiarij fructuum dominium non haberent, à commendatarijs nihil differrent.
- 28 Commendatarius non dicitur Prelatus, nec beneficiarius.
- 29 Commendatarium, ac Visitatorem, quod ad dominium fructuum attinet, eodem iure censei.
- 30 Commendatarij hodiè disponunt de fructibus tanquam beneficiarij, quia id sibi à Papa conceditur.
- 31 Hospitalarij tenentur quotannis Ordinario rationem reddere.
- 32 Bald. & Anch. mirantur, cur in uniuerso iure Pontificio cautum non sit, beneficiarios tenere ad redditionem rationis.
- 33 Coadiutores, qui dementi Episcopo dantur, de prouentibus Prelatorum sunt alendi.
- 34 Prelatorum prouentus dicuntur, qui in eorum dominio sunt.
- 35 Genitiuus denotat dominium.
- 36 Usucapiones, & præscriptiones, ne rerum dominia in incerto essent, potissimum introducta.
- 37 Hoc ipso, quòd nihil de reddituum ecclesiasticorum dominio cauerint legumlatores, manifestè ostenditur illud esse penes beneficiarios.
- 38 Iure omnia, que dicunt res ecclesie, prelatorum arbitrio, & potestati committi, illorum dominium apud illos esse probant.
- 39 Potestatis, uerbo, dominium significatur.
- 40 Intellectus ad c. cum uenerabilis, de excep.
- 41 Suum illud dicitur, quod in cuiusque dominio est.
- 42 Concilij Tridentini auctoritate demonstratur, clericos reddituum ecclesiasticorum dominos esse.
- 43 Consilium à precepto differt.
- 44 Posse malè agere, siue peccandi potestas, impotentia est.
- 45 Clerici possunt censum imponere super redditibus Ecclesiasticis.

CAPVT VIGESIMVMSEXTVM.

VIDEMVR nobis id haecenus affecuti, ut iam non alienum, sed probabile uideatur, in clericorum dominio & potestate redditus ecclesiasticos esse. Nunc danda nobis opera est, ut non probabile modò, sed uerissimum id esse intelligatur. Quapropter missis multis, quæ dici possent, ea tantùm argumenta in medium adducemus, quæ ueritatis scopum proprius attingunt. † Primò quidem uidetur mihi huic sententiæ maximè illud suffragari, quòd nullam uideo consentaneam rationem afferri, cur de beneficiorum fructibus secus ac de quotidianis distributionibus existimemus. † Atqui certè distributiones ipsas in clericorum dominio esse, perspicuè demonstratur in cap. uni, de cler. non resid. in 6. quo loci dum negat Bonifacius distributiones iis acquiri, qui minus ea seruauerint, quæ ibi ipse præcipit; haud obscurè nos docet in eos, qui à præscripta forma non recesserint, ipsarum dominium transferri. *Qui uerò, inquit, aliter de distributionibus, &c. rerum sic receptorum dominium non acquirat, nec faciat eas suas.* Nec enim quicquam nos mouere debent nonnullorum altercationes, qui non hoc sentire ibi Bonifacium demonstrare contendunt: † ut cum dicunt, sumi non posse argumentum à contrario sensu, quoties absurdum quippiam ex eo sequi potest. Nam qui attentè illa considerant, quæ nos suprà docuimus, faciliè (ut opinor) intelliget commetiam esse hanc absurditatem, nec firmo ullo niti fundamento, id quod infrà apertius demonstrabimus. Huc accedit, quòd dum reddituum horum dominio Rom. Pont. priuat illos, qui sacris non intersunt, hoc ipso certè statuit, ac pro comperto habet, ad illos eorundem fructuū dominium

- 4 dominium pertinuisse: † cū ita compertum sit, ut nulla possit dici priuatio, quam habitus non antecedit, l. decem. ff. de uerbo. obligat. l. manumissiones. ff. de his, qui sunt sui, uel alie. iu. Quod si obstinatè contendas, non fuisset hos fructus clericorum, quāuis Bonifacius eos fieri neget illorum, qui sacris non interfunt; eò statim ipse decurram, ut dicam, superuacaneum, ac planè inutilem fuisse ipsius constitutionem: quæ interpretatio minimè recipienda est, l. hæc stipulatio. S. Diuus, ff. ut leg. non caue. cap. si Papa, de priui. in 6. Quia & illud considerandum est, uerba illius capituli generalia esse, † ita ut non possis obicere, solam eam partem distributionum clerico acquiri, quæ ipsi ad uictum necessaria sit, l. r. S. generaliter. de leg. præstan. l. r. S. quod autem, de alea. lusu, & alea. Et certè, cū ibi Bonifacius & de integra distributione, & de parte distributionis mentionem faciat, in determinatione etiam idem seruasset, ac de parte expressim locutus esset, nisi id quod ibi ipse tradit, generaliter accipi uoluisse, cū dicit: *Qui uerò aliter de distributionibus quicquam receperit, rerum sibi perceptarum dominium non acquirat*, intelligendo non acquiri dominium, nec pro parte, nec in totum: † cū minimè incognitum sit, postquam speciatiim aliquid expressum est, generalem clausulam subijci solere, quæ superiora omnia complectatur, l. doli clausula, ff. de uerbo. obli. cap. cum dilectus, de donatio. Abb. in cap. secundò requiris, de app. in cap. causam quæ, nume. 5. de rescrip. Itaque cū in distributionibus hoc, quod quarimus, compertissimum sit, ad illud unum certè tota hæc redigitur controuersia, quod initio tetigimus: Num inter distributiones hæcæ quotidianas ac beneficiorum fructus, consona ulla differentiæ ratio afferri possit. † Sunt qui inter unum, & alterum fructuum genus discrimen illud esse statuunt, ut qui ex quotidianis distributionibus

oboni

tionibus

tionibus percipiuntur, quasi personalibus clericorum la-
 boribus debiti, maiorem quendam, præcipuumq; fauo-
 rem mereantur: quod cum secus sit in fructibus benefi-
 ciorum, cumq; nihil ij præcipuum habeant, cur debeant
 8 uti proprij clericis adiudicari, propterea illos ex com-
 munibus tantum regulis extimari debere statuunt. † Sed
 non uideo ego, cur non & beneficiorum fructus ob labo-
 9 rem, ac personale seruitium clericis tribuantur: † cum mi-
 nimè consentaneum sit, suis quempiam stipendiis milita-
 re, ut inquit Paulus 1. ad Corinth. cap. 9. *Debeantq; ijs*
qui altario seruiunt, ex altario sumptus suppetere. cap. cum
 10 secundum Apostolum, de præbend. † Neque enim ob a-
 liam causam, quam propter officium beneficium datur,
 cap. ult. de rescrip. latiusq; hoc prosequitur Domin. Sor.
 lib. 3. de iust. & iur. quæst. 6. ar. 2. in secunda conclusione.
 11 † Cui autem, quæso, prælatorum labores incogniti sunt,
 qui nedum choro adsunt, diuinisq; officiis intersunt?
 12 † Sed & animarum curam gerunt, quam artem artium
 Gregorius appellat, in cap. cum sit ars artium, de æta. &
 qualita. Idemq; hoc onus omnium iudicio grauissimum
 13 illi pariter subeunt, qui Parochiis præfecti sunt. † Neque
 uerò affirmari potest, in beneficiariis absentiam tolerari,
 cum imò residere ipsi teneantur, ac nisi id faciant, certis
 14 pœnis, fructuum nempe subtractione, demumque etiam
 priuatione coerceantur. † Non me latet, eos, qui hanc dif-
 ferentiæ rationem defendunt, ac distributiones magis
 quotidianas ob seruitium personale, quam fructus benefi-
 ciorum deberi contendunt, eò potissimum moueri,
 quòd uideant difficiliter illas, hos uerò facilius concedi
 15 absentibus, qui nullum in seruitiis ecclesiæ personalem
 laborem assument. † Sed considerandum est, aliam cau-
 sam esse, cur difficiliter distributiones absentibus conce-
 16 dantur: illam nimirum, † quòd cum tota una quodam-
 modo

modo massa sit, ex qua sumitur, quod singulis iis præstatur, ad quos ea distributio pertinet, si unus desit, atque è medio recedat, uidetur portio ipsius iure quodammodo non decrescendi ad reliquos pertinere, argumen. l. re con iuncti, de leg. 3. iuncto titu. de cler. non residen. Longè uerò alia ratio est beneficiorum, quæ distincta inter se sunt, neque eorum fructus ex communi aliquo aceruo desumuntur. Quo fit, ut quàmuis in distributionibus quotidianis ratione huius coniunctionis singuli in singulorum portionibus iuris non nihil habeant, de fructibus tamen beneficiorum non idem affirmari possit. Itaque in distributionibus quotidianis difficilius parcitur absentibus, cùm illis non possint iure amissæ portiones condonari, 17 quin ceteris ius quæsitum auferatur: † quòd minimè fieri debere, & leges ubique, & interpretes omnes exclamant, l. non fraudantur. ubi Dec. & Cagnol. l. id quod nostrum, de regu. iur. l. fin. de iur. codicillo, l. fin. C. de acqui. poss. l. 2. §. meritò, ff. ne quid in loc. publ. quæ latè congerunt Gomes. & Mandos. in reg. de non toll. iur. quæsi.

18 † Ut uerò tandem, quæ fufius hætenus dicta sunt, paucis concludamus: cùm perspicuè eo capite probetur, quotidianas distributiones clericis acquiri, cumq; etiam liquido hæc ipsas distributiones usque adeo pingues esse posse, ut uictus necessitatem excedant; consequens est, ut fateamur in beneficiis quoque, quorum eandem rationem esse demonstrauius, non solum usum clericis concedi, sed fructuum planè omnium in eos dominium transferri.

Secundò adducit me in hanc sententiam hoc argumentum sumptum ex coniunctione duarum legum. Video enim Clementem in clemen. Quia contingit, de religio. 19 domi. asserentem † hospitalium redditus pauperum sustentationi esse peculiariter deputatos. † Quàmuis & ho

O spitalarij

spitalarij uictum, & uestitum sibi inde possint assumere,
 ut docet ibidem gloss. in uer. usus. Video præterea Inno-
 centium III. in cap. à crapula, & in cap. cum ab omni, de
 21 uit. & honesta. clerico. † affirmantem, beneficiorum fru-
 22 ctus esse clericis deputatos. † Itaque si diceres, ex fructi-
 bus beneficiorum posse sibi clericos ea tantum assumere,
 quæ ad uictum necessaria sunt, nulla in re certè ab hospi-
 talariis differrent beneficiarij; neque ulla planè ratio es-
 set, cur potius clericis fructus beneficiorum, quàm hospi-
 talariis hospitalium fructus fuisse deputatos docere pos-
 semus. Illud præterea animaduerto, quod dicit Roma.
 Pontifex. d. Clemen. Quia contingit. Idcirco hospitalia
 fundata fuisse, & fidelium erogationibus dotata, ut iis
 pauperes, infectique lepra reciperentur, atque ex eorum
 23 prouentibus sustentarentur. † Qua ex re optimè colli-
 gitur id, quod ad huius sententiæ confirmationem antea
 præmuniuimus, nempe antiquam illam quatuor partium
 diuisionem penitus hodie absoleuisse. Etenim si pauperi-
 bus portio sua nunc quoque necessario esset assignata, cū
 pauperum ipsorum numerum diminutum, potiusquàm
 auctum fuisse, perspicuum sit; non uideo, cur necesse fuif-
 set erigendo hospitalia, nouam præsidij formam ijs ipsis
 afferri, aut cur bona potius hospitalium à cæteris Episco-
 pi, clerice bonis seiuncta essent, si cætera quoque ipsius
 Episcopi bona, quæ modò eius necessitatem excedant,
 pauperibus deberentur. Certè enim satius fuisset, atque
 expeditius, bona hæc simul omnia confundere, cū præ-
 ter ea, quæ Episcopi usibus seruirent, cætera planè omnia
 eiusdem prorsus iuris essent. Essent porro sui iuris, etiam
 si Episcopi potestatem spectes, cū hospitalium quoque
 bona eius potestati subiecta esse, nemini incognitum sit.
 Ut facilè intelligas, hanc differentiam non ad potesta-
 tem, sed ad dominium pertinere: nam cū omnia in Epi-
 scopi

scopi potestate sint, non in ipsius tamen dominio omnia sunt; sed ea tantum, quæ Episcopi sunt, non quæ in hospitalibus pauperum uictui speciatim sunt deputata. † Atque hæc usque adeo à cæteris, tum Episcoporum, tum clericorum bonis seiuncta esse: canones uoluerunt, ut expressim ibidem Clemens prohibeat, ne ex eiusmodi locis ullus clericis in beneficium conferatur, ac contrariam quancumque consuetudinem penitus infirmet, cuius sane prohibitionis nulla alia ratio assignari potest, nisi quia, si clericis eiusmodi loca in beneficium concederentur, tunc clerici etiam præter necessaria sibi ex iis bonis acquirerent, quod ibi Sum. Pont. planè abhorret, ac de-
 24 testatur. † Quocirca, cum sola hæc ratio afferri possit, perinde haberi debet, ac si fuisset expressa, l. eam quam. ubi Bald. & Alexand. C. de fideicommiss. l. is qui opus. ff. locati.

Eodem propè modò à commendatariis argumentum duci potest, quo ab hospitalariis proximè ductum est:
 26 † cum enim palàm sit, commendatarios fructuum dominium non habere; sed illud tantum, quod uictui, ac uestitui satis esse possit, ut ex secundo Bracharensi Concilio traditur, in cap. placuit, 10. quæst. 3. Doctor. in cap. nemo, ubi glo. in uer. commendare, de elect. in 6. quos refert Rebuff. in prax. benefic. gloss. 7. in uer. commenda.
 27 † Si de beneficiariis idem sentiremus, ac præter uictum, & uestitum, cæterorum fructuum potestatem, ac dominium iis denegaremus; frustra certè à beneficiariis distinguerentur commendatarij. At distingui eos compertissimum est: cuius rei nulla alia ratio esse potest, nisi quia beneficiarius fructuum dominus est, commendatarius uero nullum in fructibus ecclesiæ ius habet, nisi ut colligat, gubernet, sibiq; ac ministris provideat. † Quam ob causam prælatum, seu beneficiarium dici commendatarium

non posse censuit glo. in d. cap. Nemo, de electio. in 6. in
 29 per. commendare. † Non dissimili iure, quantum ad hoc
 attinet, commendatarius censetur, ac uisitor, cap. obi-
 tum, & cap. Catinensis, 6 1. distin. Host. in cap. dudum, de
 30 elec. † Quod verò hodie secus esse uideamus, ex eo pro-
 ficiscitur, quòd Summi Pont. ut cum ipsis commenda-
 tariis benignius agant, solent in diplomatibus clausulam
 quandam adiicere, quæ in hæc verba concipitur: *Vt com-
 modius sustentari ualeas, de alicuius subuentionis auxilio pro
 uidere cupientes, tale Monasterium, uel beneficium autorita-
 te Apostolica concedimus, & commendamus, ac prouidemus,
 per te quandiu uixeris, tenendum, & possidendum, ita quòd
 durante commenda huiusmodi, de fructibus, redditibus, &
 prouentibus ipsius disponere, & ordinare ualeas, sicut veri
 priores ipsius prioratus, qui fuerunt pro tempore, ordina-
 re, & disponere potuerunt, & debuerunt; alienatione tamen
 bonorum immobilium, & mobilium pretiosorum ipsius prio-
 ratus tibi penitus interdicta.* Verùm nisi clausula hæc ap-
 poneretur, de fructibus commendæ non posset commen-
 datarius disponere, imò teneretur quotannis de iis ra-
 31 tionem reddere Ordinario: † quod & de hospitalariis can-
 nit Clemens Quintus in d. clemen. Quia contingit, de re
 lig. domi. & Concilium Tridentinum nuperrimè innoua-
 uit, sess. 24. cap. 9. Atque ex hoc maximè nostra senten-
 tia confirmatur: quia cum de Prælatiis, ac beneficiariis ni-
 32 hil tale uspiam legatur († ut non sine admiratione ani-
 maduertit, Bald. in l. Orphanotrophos, nume. 6. C. de Epi-
 scop. & cler. in fin. & Ancha. in d. clemen. Quia contingit,
 nume. 15.) Ex hoc certè intelligitur, Prælatos fructuum
 dominos esse, atque ea de causa liberam prorsus eorum
 administrationem habere.

Quartò, mouet me maximè constitutio Bonifacij in
 cap. 1. de cleri. egrotan. lib. 6. quo loci posteaquam statuit

Epi-

Episcopo dementi coadiutorem dandum esse, subiicit
 33 uerba: † *Presenti quoque adijcimus sanctioni, ut coadiutores huiusmodi de prouentibus praelatorum, in quorum assume-
 rentur auxilium, sumptus recipiant moderatos.* Attentè
 considerandum est hoc, quod dicit, de prouentibus præ-
 latorum coadiutores sumptus posse recipere, illudq; ante
 omnia uidendum: quosnam prælatorum prouentus esse
 intelligat. Nam si cum Archidiacono eos tantum sta-
 34 tuit esse prouentus prælatorum, qui sunt ipsis necessarij,
 quomodo poterunt coadiutori sumptus ex eo suppetere,
 quod Episcopo necessarium est, quin ipsorum alteruter
 35 esuriat? † Necessè est ergo, eos ibi Prælatorum prouen-
 tus appellari, qui in prælatorum dominio sunt: † cui in-
 terpretationi, uel genitiui ipsius natura maximè conue-
 nit, l. 2. §. in locum, ff. de relig. & sump. fun. Doct. in repe.
 c. ex grandi, in uer. Regis Portugalliæ, de suppl. negl. præ-
 la. Abb. in cap. 1. nu. 26. de postula. præl. Docto. in rubr. ff.
 de no. ope. nunc.

Quintò operæpretium est considerare, quàm uerifi-
 simile esset, legislatores, qui tanto studio semper curarunt,
 36 ne dominia rerum in incerto sint; † eaque de causa usuca-
 ptiones, præscriptiones, & si quæ alia eiusmodi sunt, reme-
 dia introduxerunt, non expressim statuissè penes quem
 esse reddituum ecclesiasticorum dominium, si (quod sen-
 tit Archidiaconus) penes prælatos illud esse noluis-
 sènt, cùm præsertim eiusmodi hoc sit, in quo de animæ salute
 37 agitur. † Verùm hac de re nihil expressim cauere necessa-
 rium esse duxerunt, cùm satis in eo ostendant, prælatorum
 dominium esse, quòd liberæ ipsorum dispositioni omnia
 commiserint, si quidem dominium, (ut neminem præte-
 rit) ius est de re corporali liberè disponendi, quod salua
 legum prohibitione fiat, ut docuit Bar. in l. si quis vi. §. dif-
 ferentia. ff. de acquiren. poss. Alcia. in l. traditionibus, C.

- 38 de pac. † Hinc porrò fit, ut nostra hæc sententia probe-
 tur necessariò illis omnibus iuribus, quæ potestati, atque
 arbitrio prælatorum res ecclesiæ permittunt, quæ sanè
 plurima sunt, vt per se quisque poterit animaduerrere,
 qui sacrorum Canonum libros diligenter euoluat: quo-
 rum ego industriæ ne prorsus defuisse uidear, nonnulla
 hîc loca recensebo. Primò id apertè colligitur ex canone
 Apostolorum, 4 1. vbi leguntur hæc verba: *Præcipimus, vt
 in potestate sua res ecclesiæ, episcopus habeat, ita ut potestate
 eius indigentibus omnia dispensentur per presbyteros, & Dia-
 conos, capit. percipimus, 1 2. q. 1.* Iisdem prope uerbis u-
 titur Concilium Antiochenum, cap. 35. seu, 25. cum in-
 quit: *Episcopus ecclesiasticarum rerum habeat potestatem ad di-
 spensandum erga omnes, qui indigent, cum summa reuerentia, &*
 39 *timore, capit. Episcopus, 1 2. q. 1.* † Potestatis autem uerbo
 dominium significari, testes sunt multis in locis Iurifcon-
 sulti, ut in l. qui in littore, l. Pomponius, l. in laqueum, ff.
 de acquiren. rer. domi. l. sequitur, §. sunt in potestate, ff. de
 40 usucapion. † Huc etiam respicit quod tradit Rom. Pon-
 tifex. in c. cum uenerabilis, de exceptio, quo loci posses-
 sionem legitimam quorundam bonorum penes Episcopos Sa-
 binenses fuisse ita demonstrat, ut dicat illa ipsa bona Sabi-
 nenses Episcopos possedisse, ac de eis pro suæ uoluntatis
 arbitrio disposuisse: quibus uerbis sicuti proprietatis pos-
 sessio ita, & fructuum dominium significatur. Hinc uide-
 mus suam ecclesiam, suum beneficium passim dici, capit.
 pro illorum, de præben. in 6. cap. si. de his, quæ si. à maio.
 41 par. capit. † suum uerò cuiusque est, quod in illius domi-
 nio est, Bar. in l. is, qui duos, ff. ad municip. l. 1. C. de The-
 sau. lib. 1 2. † Quo circa negari non potest, quin maximè
 suffragetur Concilium Tridentinum sessione, 24. cap. 1 2.
 de reformatione: ubi dum negat illos facere fructus suos
 qui ultra duos menses, posteaquam prouisi sunt, fidei pro-
 fessio-

fessionem differunt, liquidò ostendit ijs, qui præscriptam
 temporis metam non excedunt fructuum dominium ac-
 quiri, prout etiam sess. 23. cap. 1. de reformatione in illis
 uerbis: *Si quis autem contra huius decreti dispositionē absue-
 fuerit, statuit eum pro rata temporis absentia fructus suos
 non facere.* Item sessione, 25. cap. 1. de reformatione, ubi
 leguntur hæc uerba: *Omnino sancta Synodus interdicit, ne
 ex redditibus ecclesia consanguineos familiaresve suos episco-
 pi augere studeant.* His iuribus omnibus nihil aliud video
 responderi posse, nisi id quod sæpè contrariæ opinionis
 fautores inculcant, facere clericos quidem fructus suos,
 atque etiam de ijs posse pro ipsorum uoluntate liberè di-
 sponere; sed uoluntatem illam certis regulis modisq; re-
 strictam esse, neq; inordinatam esse debere; quod ipsum
 uti nos facile concedimus, sic intrepidè negamus, ex ea
 re dominiū clericis auferri, cum id potius consilii sit,
 43 † quod à præcepto differre, & per se notum est, & docto-
 res pasim tradunt, ut in cap. nam concupiscentiam. & in
 capitu. cognoscentes, de constituti. vt & Aegidius Bella-
 mera animaduertit in d. cap. cum uenerabilis, in 6. notab.
 Nec sanè quispiam nisi absurdè dixerit, idcirco dominiū
 aut potestatem imminui, quòd dominus male agere im-
 44 † pediatur, † cum hoc ipsum posse male agere, non sit ali-
 quid posse, sed impotentie potius argumentum sit, ut do-
 cemur in cap. non nos, 40. dist. *Non nos* (inquit ibi Roma.
 Pont.) *cum successione Beati Petri, peccandi licentiam susce-
 pimus,* quod peccandi potestas impotentia potius sit, cap.
 charitas, de poenit. dist. 2. retinent ergo clerici dominium
 fructuū ecclesiasticorum; licèt moneantur ne illos in pra-
 uos vsus conuertant. Qua in re illud certe maxima confi-
 deratione dignum est, quòd in toto iure Pontificio nus-
 quam videmus furti nomine clericos accusari, nusquam
 reprehendi, quod ecclesiastica bona in quatuor partes nō

diuiferint, aliorumve portiones sibi vsurpauerint, licet illi sæpè auaritię insimilentur, sæpeque etiam quòd vetitis commestationibus indulgentes, aliisque vitijs sese coinquinantes suo ipsi exemplo aliorum mores corrumpent, est animaduertere, cap. à crapula, cap. clerici. de vita, & honest. clerico. capit. auaritiam, de præben. in 6. cap. vt nostrum, vt Ecclesiast. benefi. sine dimi. confera. immobilium tantum rerum alienationi certam fuisse formam præscriptam passim de reb. Eccles. non alie. Reddituum verò alienationem non modò non prohibitam, sed ne vlla qui
 45 dem solemnitate fuisse restrictam: † Quinimò posse illos super huiusmodi redditibus censum imponere, pluribus comprobatur doctissimus Petr. Tollet. in sua praxi censuar. in uers. Huiusmodi censualia super rebus, nu. 17. quę sequitur Guliel. Red. in tracta. de reb. Eccles. non alie. in Rubr. de constitutio. annu. cens. in rebus ecclesię, nu. 1. folio, 101. Vt facillè intelligas horum ipsorum reddituum dominos clericos plane esse.

A R G V M E N T V M.

Duabus ex rebus potissimum constare bona Ecclesiastica, nimirum decimis, & pijs legatis: utrunque verò huius diuisionis caput huic opinioni maxime suffragari, quę fructuum Ecclesiasticorum clericis dominium concedit.

R E R V M S V M M A E.

- 1 *Duabus ex rebus potissimum bona ecclesiastica constant, nimirum decimis, & pijs legatis.*
- 2 *Decimarum origo antiquissima est, ac diuina lege instituta ille sunt.*
- 3 *Decima in clericorum vsus instituta.*

Verbum